

Stads- en Streekarchief Zutphen, *Archief Classis Zutphen*, inv.nr. 184a, Brief van ds. Willem Sluiter aan ds. Martinus Leo á Koolwijk, "opsiender" der Classis Zutphen, 1672.

1. Eerwaarde heer en broeder,
2. Dat ik op u eerwaardige missive, uit name onses eerwaardige *brief*
3. Classis aan mij gesonden, tot noch toe niet geant-
4. woordt hebbe, is niet door eenig versuim of
5. achteloosheit toegekomen, maar vooreerst, omdat
6. dieselve door mijn absentie van Amsterdam, mij *afwezigheid*
7. niet soo haast ter handt gekomen is, en daarna
8. omdat ik niet anders en dacht, dan dat ik selve
9. met den allereersten van hier weer na mijn waarde
10. gemeente sou begeven, tot welken einde ik datelik
11. te Delft en in 's Gravenhage, daar mij u eerwaardige missive
12. wierd nagesonden, mijn afscheit van alle vrienden en
13. bekenden nam, schoon se mij daarvan sterk afrieden.
14. Maar komende weer tot Amsterdam om mij tot mijn reis
15. vaardig te maken, wierd mij voor alle menschen alhier,
16. ja van alle verstandige, soo ecclesiastyke als polityke, *kerkelijke en bestuurlijke*
17. vanwegen de constitutien van tijden, niet alleen sterk *toestand*
18. aangeraden om 't noch een weinig aan te sien, maar ik
19. sag ook selve geen kans om veilig wegh te komen.
20. Meenende nu omtrent deese tijt door alle verhindernissen
21. heen te breken, vind ik mij hier tot nu toe noch ster-
22. ker gearresteert, doch hope, dat de goede Godt ons *opgehouden*
23. haast een gelukkige veranderinge sal geven, opdat ik
24. en onse andere medebroeders die sich hier en elders
25. noch ophouden, eenmaal tot d'onse mogen wederkeeren.
26. Ik ben met den lichame wel hier, maar mijn geest is
27. bij de mijne, voor welke ik sorge drage met aan
28. haar te schrijven en voor haar te bidden. Ik sal ook
29. niet nalaten te overleggen met onse medebroeders
30. die noch hier in Holland zijn, hoe wij 't best maken
31. sullen om soo haast het mogelijk is, tot d'onse we-
32. der te keeren, dewijl u eerwaardige schrijft dat de consti-
33. tutie van tijden nu verandert is, wensch ik van u eerwaardige
34. noch wel een lettertje tot openenge metten eersten *brief*
35. t'ontfangen om vorder te weeten waarna wij ons sullen
36. hebben te reguleren. Zijt ondertusschen nevens onse *houden aan*
37. eerwaardige medebroeders aldaar gansch hertlick gegroet
38. van
39. U eerwaardige gansch toegenegen en
40. trouwhertige broeder en dienaar in Christo,
41. t'Amsterdam,
42. den 3 october *N.St.* 1672 W. Sluiter *Nieuwe Stijl*

[In de kantlijn:]

Ik ben gelogeert op den Dam ten huise van
monsieur Sweerts, boekverkooper in den Wakenden Hont
t'Amsterdam

Toelichting jaerstijlen: Nieuwe stijl (stilo novo) = Gregoriaanse kalender (paus Gregorius XIII, Concilie van Trente, 1582): herstel van fout in Juliaanse (Julius Caesar) kalender. Het tropische jaar kwam niet overeen met gemiddelde jaar van 365,25 dagen, waardoor in de 16^e eeuw een verschil was ontstaan van 10 dagen. Gregorius herstelde dit door te bepalen dat a) op 4 oktober 1582 onmiddellijk 15 oktober 1582 zou volgen; b. alle schrikkeljaren op een vol eeuwtal dat niet door 400 deelbaar is zouden vervallen (1900 niet, 2000 wel). De kalender is langzaam in niet-katholieke landen aanvaard: Gelderland 1700 (op 30 juni volgde 12 juli), Holland en Zeeland al in 1582, Drente in 1701, Engeland 1752, Rusland 1917. Juliaanse kalender = jaarrekening oude stijl (O.S. of stilo vetere (S.V.)). Oude en Nieuwe stijl worden ook vaak weergegeven in de vorm van een breuk (voorbeeld: 15/5 februari).